

stærkt interesseret, der laa 400—500 Mill. Kr. i Rederiernes Kasser, der var Penge nok.

Anden Næstformand (Parkov): Jeg henstiller til det ærede Medlem ikke at fortsætte sin Omtale af dette Statslaan.

Borgbjerg: Maa jeg ikke lige svare Finansministeren, som forsvarede dette Statslaan som godt og forsvarligt i alle Maader, kun ganske kort; det skal ikke blive vidtløftigt, der bliver Tid nok til at komme nærmere ind paa denne Sag (*J. C. Christensen: Ikke i Nat da*). Ikke i Nat, men der bliver andre Lejligheder. Der var Penge nok, men paa et vist Tidspunkt brød Vekselerer Schiøler, som gennem Schovelin havde faaet Anmodning om et udarbejde en Plan til Beskatning af Rederierne eller til et frivilligt Laan, som Finansministeren helst vilde have, pludselig af. Det var paa det Tidspunkt, da Landmandsbankens Direktør, Ringberg, meddelte de Vekselerere, der vilde beskæftige sig med Tanken om et indenlandsk Statslaan: Gør I det, vil eders Kasselaan i Landmandsbanken øjeblikkelig blive opsagt. Saa var det, at Landmandsbankens Direktør, Glückstadt, var i Paris og ordnede Laanet og fik sin Returkommission, ordnede det paa disse dyre Vilkaar. Hvis Finansministeren i Efteraaret 1920 havde taget et indenlandsk Laan — der var Penge nok —, var Landmandsbanken maaske brudt sammen i Efteraaret 1920 eller 1921, den kunde ikke have undværet disse kontante Midler, den gik stadig paa Jagt efter kontante Midler. Saa havde vi faaet Krakket to Aar eller eet Aar før, og Landet havde været sparet for disse Aars fortsatte Hasardspil af Glückstadt, og Answeret for det ligger paa Regeringen og skal komme til at ligge mere og mere alvorligt paa den. Det skal nok komme frem i alle Enkeltheder, hvis Landmandsbankkommissionen faar Lov til at fortsætte fuldt ud, frit føre Undersøgelsen til Bunds. Der foreligger i Øjeblikket et Studium om de Forhold i Landmandsbankkommissionen. Jeg ved, at Folk tvivler om, at det kommer offentligt frem, men jeg gaar ud fra som givet, at det vil det.

Anden Næstformand (Parkov): Jeg beder det ærede Medlem komme til Sagen.

Borgbjerg: Ja, Sagen synes jeg rigtignok er at undersøge vor finansielle Stilling og at svare Finansministeren og det

ærede Medlem Hr. N. P. Jensen, men jeg er nu færdig med dette Afsnit.

Ligesom Finansministeren greb til en Udtalelse af mig i 1910 — det var ganske urimeligt — om direkte Beskatning, greb det ærede Medlem Hr. N. P. Jensen i sin Forvirring, i den umulige Situation, hvori han og hans Parti staar i Øjeblikket i Toldsagen, til en Reminiscens, der maa være mange Aar gammel, fra en Pjece om Forfatningsforhold af det ærede Medlem Hr. Wiinblad, der er endnu flere Aar gammel, hvor denne skulde have brudt Staven over Parlamentarismen. Jeg kender godt denne Pjece, jeg har læst den i min Ungdom og har lært overmaade meget af den og staar den Dag i Dag paa det Standpunkt, han den Gang gjorde gældende. Det er ikke saa mange Dage siden, at „Social-Demokraten“ bragte en Artikel om Parlamentarisme og Forfatningsforhold, der i sine Grundtanker ganske stemte med og vistnok ogsaa mindede om Hr. Wiinblads Forfatningspjece eller Programpjece; men det ærede Medlem har kun nogle dunkle Reminiscenser, aner ikke, hvad den Sag drejer sig om. Parlamentarisme i moderne fransk og engelsk Forstand er en Overgangsform for Demokrati, hvis Enkeltheder, Modaliteter, vi ingenlunde er fuldt ud tilfredse med. Vi har mange Gange — jeg saa sent som i 1919 og 1920 under Forfatningsforhandlingerne her — sagt: Vi vil længere frem end til den engelske og franske Parlamentarisme, vi vil frem til det fuldt gennemførte Demokrati, og vi har bl. a. peget paa Svejts' Forfatningsforhold med Folkeafstemning, Referendum, med en Regering valgt af Rigsdagen paa Aaremaal, alt dette, som vi mener er vort forfatningsmæssige Fremtidsideal. (*Anden Næstformand [Parkov]* gjorde Tegn til at ville standse Taleren). Ja, det var det ærede Medlem Hr. N. P. Jensen, der nævnte Sagen, men det maa dog naturligt være saadan, at naar Medlemmer drager saadant noget frem, maa de bremses. Men er det draget frem, maa andre ogsaa have Lov til at svare, og jeg har ogsaa svaret. Altsaa det ærede Medlem Hr. N. P. Jensen løber fuldstændig rundt, det hænder ham ikke saa sjældent. For øvrigt maa jeg sige til det ærede Medlems Ros, at selv om hans Parti i Efteraaret satte ham fra Styret som Formand for Folketingsudvalget, vel fordi de mente, at en anden Mand kunde være bedre, vil Resultatet af denne Vinters Arbejde egentlig give ham Oprejsning. Det vil jeg indrømme. Jeg vil al-